

Osobní hodnocení uživatelů

Ať už potřebujete peníze na podporu svého podnikání nebo na pokrytí každodenních výdajů, přístup k finančním prostředkům hraje důležitou roli při dosahování osobního pokroku. Než však požádáte o finanční pomoc, měli byste si zjistit a ověřit v registrech jak na tom jste, jestli na potřebné financování máte nárok. K tomu slouží portál kolikmam.cz, kde si můžete výpis zakoupit a v balíčku #Kolikmam365 si ověřit své hodnocení.

V současné době je běžné, že si věřitelé ověřují váš výpis a hodnocení, než schválí vaši žádost o úvěrový produkt. To je jeden z důvodů, proč je důležité mít dobré hodnocení. Každý věřitel využívá jiné metody výpočtu hodnocení a při výpočtech sleduje různá data. My vám nabízíme hodnocení, které je vytvořené nad daty Bankovního (BRKI) a Nebankovního registru klientských informací (NRKI) a mnohé finanční instituce jej využívají v rámci svých hodnotících systémů jako jeden ze zdrojů informací popisující vaše chování během splácení.

1) Nejdříve si musíte zakoupit společný výpis z registrů BRKI a NRKI, ve kterém zjistíte, jaká data o vás banky a finanční instituce do registrů reportují.

2) Po zakoupení společného výpisu si aktivujete balíček #Kolikmam365 a získáte vaše osobní hodnocení. Stačí jedna chybějící platba nebo splátka úvěru a vaše hodnocení se najednou sníží. Systém výpočtu hodnocení je složitým algoritmem, do kterého vstupuje řada faktorů. Některé z nich jsou spojeny s osobními financemi, jiné jsou naopak mimo kontrolu spotřebitele.

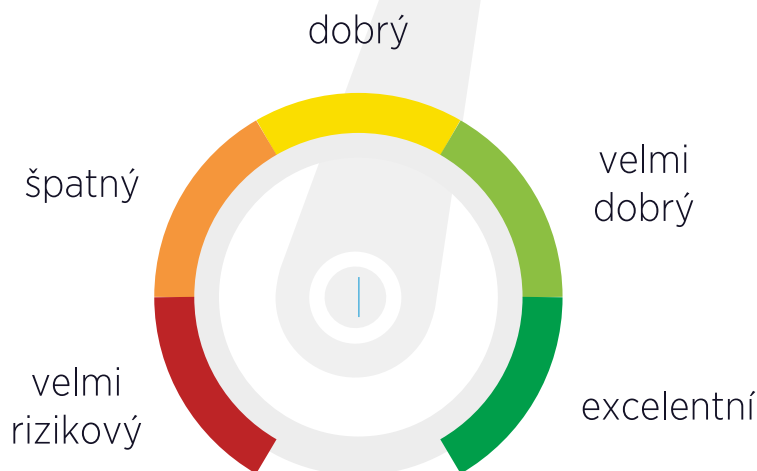

Jak se hodnocení vypočítává?

Hodnocení je algoritmus, který spustí výpočet nad společným výpisem z registrů a vyhodnocuje vaši úvěrovou historii. Do hodnocení vstupují následující data:

jak často žádáte o úvěr?
rozložení úvěrů
nevytloukáte úvěr úvěrem?
kolik
dlužíte?
splácíte
včas?
počet kontraktů
mix úvěrových produktů

Výsledkem je hodnota v rozmezí od 166 – 652, která je na základě expertního modelu rozdělena do pěti základních kategorií. Níže jsou popsány příčiny zvýšení či snížení hodnocení. Zvýšením rozumíme nižší rizikovost (dosažení více bodů), snížením hodnocení vyšší rizikovost (dosažení méně bodů) spotřebitele. Neuvádíme záměrně konkrétní vypočítanou hodnotu, protože každá finanční instituce má jiný model a svým výpočtem získává jinou hodnotu. Mnohem vhodnější je chápat hodnocení jako vyhodnocení chování spotřebitele při splácení úvěrů v porovnání s chováním ostatních dlužníků v registrech BRKI a NRKI.

Hodnocení se počítá pomocí mnoha různých údajů o úvěrech ze společného výpisu z registrů BRKI a NRKI. Tyto údaje jsou seskupeny do pěti kategorií, které následně ovlivňují celkový výsledek v uvedené míře:

35%

Historie plateb

První věc, kterou věřitel kontroluje je, zda jste včas zaplatili minulé úvěry. Pomůže to věřiteli zjistit, jaké riziko přijímá při poskytování nového úvěru.

Budujte svou úvěrovou historii. Splácejte své dluhy řádně a včas, aby v budoucnu negativně neovlivnili získání potřebného úvěru.

25%

Dlužné částky

Mít úvěry a dluh nutně neznamená, že jste vysoce rizikový dlužník s nízkým hodnocením. Pokud však využíváte svého schváleného úvěrového rámce, může to znamenat, že nemáte dostatek finančních rezerv. Banky to mohou interpretovat jako vyšší riziko selhání.

25%

Délka úvěrové historie

Obecně platí, že delší úvěrová historie zvyšuje vaše hodnocení, stáváte se důvěryhodným. I lidé, kteří úvěrový rámec u kreditní karty nebo kontokorentu dlouho nepoužívali, mohou mít vysoké hodnocení v závislosti na dalších údajích ze společného výpisu. Pokud nemáte pozitivní úvěrovou historii, je pravděpodobné, že věřitel vám půjčí s vyšším úrokem ve srovnání s žadatelem, který má dlouhodobou pozitivní úvěrovou historii.

10%

Nový kredit

Výzkumy ukazují, že otevření několika úvěrových účtů v krátkém čase představuje větší riziko - zejména pro lidi, kteří nemají dlouhodobou úvěrovou historii. Je dobře se vyvarovat uzavření několika úvěrových produktů v krátkém časovém horizontu.

5%

Úvěrový mix

Hodnocení zohledňuje i mix úvěrových produktů: tzn. kreditních karet, spotřebitelských úvěrů, hypotečních úvěrů a jiných, které se mohou na výsledku podepsat.

Procenta odrážejí, jaký vliv mají jednotlivé kategorie na výsledné hodnocení.

Důležitost výše popsaných kategorií se může u jednotlivých osob lišit. Vaše hodnocení zohledňuje pozitivní i negativní informace. Pozdní platby sníží vaše hodnocení, ale vytvoření nebo obnovení dobrých výsledků včasných plateb jej zase zvyšuje.

Hodnocení je jedinečné, stejně jako vy. Vypočítává se na základě výše uvedených kategorií, významově se však pro různé spotřebitele liší. Například hodnocení osob, které úvěr dlouho nevyužívaly, se vypočítá jinak, než u osob, které mají delší úvěrovou historii.

Změny informací ve výpisu z registrů mění také hodnocení těchto faktorů při výpočtu. Výpočet hodnocení probíhá nad daty z Bankovního a Nebankovního registru, které obsahují jak negativní informace - např. dlužné částky, tak i pozitivní informace o pravidelném splácení. **Informace jsou historicky váženy – obecně starší událost má na hodnotu hodnocení menší vliv než událost nedávná.**

Vaše hodnocení se počítá pouze z informací ve společném výpisu z registrů. Věřitelé však při rozhodování o přidělení úvěru sledují mnoho dalších kritérií, jako jsou váš příjem, transakční historie na běžném účtu, zda jste klient banky, u které žádáte o úvěr, atd.

Jaké faktory mohou negativně ovlivnit výpočet hodnocení a způsobit jeho náhlý propad?

Celkový počet kontraktů

Až budete uvažovat o nové půjčce, například na dovolenou, zvažte všechny důsledky, které vaše rozhodnutí bude mít. Podepsáním nové smlouvy zvýšíte počet kontraktů v portfoliu a pravděpodobně to bude znamenat snížení hodnocení. Neuškodí vám to v příštích měsících při žádosti o hypotéku?

Počet a kombinace různých typů úvěrů je jedním z faktorů při určování úvěrového hodnocení. Úvěrové smlouvy, které postrádají různorodost, mohou být varovným příznakem pro věřitele a naznačují, že tato osoba nemá zkušenosti s vyrovnáváním více dluhů a odpovědným splácením.

Zejména pak úvěry revolvingového typu jsou považovány za rizikovou skupinu a bývají důvodem pro snížení hodnocení. Zároveň pak platí, že čím více otevřených kontraktů s dlužnou částkou spotřebitel má, tím méně je pro věřitele důvěryhodný.

Celkové využití kreditní karty a nesplátkových produktů (kontokorent)

Celkové využití je určeno celkovým dluhem všech karet vyděleným celkovým dostupným úvěrovým limitem. **Pokud se velké procento z tohoto celkového kreditu používá měsíc po měsíci, jde o signál věřitelům, že tato osoba**

spoléhá právě na karetní nebo kontokorentní úvěry při úhradě svých účtů. Tento ukazatel se může snadno a náhle změnit.

Výše kreditního limitu, který použijete, ovlivní vaše hodnocení, díky čemuž jste pro věřitele více či méně atraktivní. Zjednodušeně řečeno, váš poměr dluhu k limitu kreditní karty ovlivní vaši způsobilost k získání dalšího financování a jeho podmínek. Pokud využijete příliš z dostupného limitu kreditní karty nebo kontokorentu, bude poměr vyšší. To znamená, že se vaše úvěrové hodnocení sníží, což vám v budoucnu stíží získání finančních prostředků.

Zkušenost spotřebitele s úvěrovými produkty

Čím delší zkušenost s úvěrovými produkty spotřebitel má, tím spolehlivější se jeví věřitelům. Hodnotící modely do výpočtu zohledňují stáří otevřených úvěrových účtů. Předčasné uzavření úvěru osobou nebo věřitelem zkracuje průměrnou úvěrovou historii, což negativně ovlivní celkové hodnocení. Další negativní vliv může mít i otevření nového úvěrového produktu.

Zkrácení průměrné úvěrové historie je velmi častým důvodem pro snížení hodnocení zejména při celkovém nižším hodnocení žadatele o úvěr. Do této oblasti výpočtu se negativně promítá i situace, kdy osoba splácí úvěr úvěrem.

Při vysokém hodnocení může otevření nové úvěrové linky znamenat (ne nutně) zhoršení i o několik desítek bodů.

Zmeškané nebo opožděné platby a změna zůstatku dluhu

Tento faktor může zásadním způsobem hodnocení snížit. Věřitelé se podívají na výpis z registrů a na hodnocení žadatele, aby určili pravděpodobnost, že žadatel bude dluhy splácet. I jedna chybějící platba má negativní dopad na hodnocení. Tento efekt je bohužel zesílen, pokud má žadatel jinak vynikající výpis bez předchozích zmeškaných plateb. Provedení opožděných plateb nebo opomenutí při provádění jakýchkoli plateb z vašich půjček bude mít významný dopad na hodnocení. Pokud včas nesplníte své finanční závazky, budou věřitelé ostražití.

S tím souvisí i snižování dlužné částky. Pokud spotřebitel své závazky nehradí důsledně a včas, pak se konstantně nesnižuje zůstatková částka úvěru. To je pak často jedním z důvodů, proč se sníží i vysoké hodnocení. Na vysoké hodnocení má zároveň vliv i suma zůstatkových splátek, kdy její vysoký objem může zapříčinit výraznější pokles.

Výjimečné události ve výpisu z registru

Záznam výjimečné události je další zřejmý důvod pro snížení úvěrového hodnocení. Mezi takové události patří zástavní práva, statusy reportované u kontraktu jako zesplatnění, odprodej

pohledávek atd. S ohledem na dlouhou dobu (i několik let), kdy se tyto události zobrazují na vašem výpisu a jejich závažnost, je výsledkem výrazné snížení hodnocení.

Při dlouhodobém neplnění závazků spotřebitele, začne věřitel činit kroky k vymožení dlužné částky. Kroky, které jsou vymahatelné a zároveň pro dlužníka dost drahé. Věřitel může buď svou pohledávku přeprodat třetí straně, typicky společnosti specializující se na vymáhání dluhů nebo dát případ k soudu a požádat o exekuci. Obě varianty s sebou nesou velké přidané náklady. Často se i malý dluh zmnohonásobí a místo pár stovek platíte tisíce. Věřitelé se s vámi mohou chtít „vypořádat“ a pokud osoba projeví intenzivní snahu o nápravu, přijmou i mnohem menší, než plnou dlužnou částku. To se zprvu může zdát jako dobré východisko, ovšem nesplacená částka je reportována úvěrovým registrům jako „**zesplatnění**“ a často má stejný negativní dopad na vaše hodnocení jako extrémně opožděné platby.

Úvěrová angažovanost spotřebitele

Při dotazu žadatele na nový úvěrový produkt zůstává v registru záznam o tomto dotazu. Jakási stopa, kde a kdy spotřebitel o úvěr žádal. Tyto záznamy pak vstupují do výpočtu hodnocení. V případě, že takový záznam existuje jeden, bude mít malý účinek. Ale v situaci, kdy se žadatel opakovaně doptával u více poskytovatelů, jde o negativní informaci s negativním dopadem na celkové hodnocení.

Stejně obezřetní budou věřitelé i tehdy, pokud se u žadatele objeví větší množství žádostí, které byly v minulosti zamítnuté. I tato skutečnost je důvodem pro snížení hodnocení.

Mix produktů

Využívání různých typů produktů může být v některých případech nevyhnutelné. Na co je však potřeba si v takové situaci dávat pozor je jejich správné využití, respektive splnění jejich účelovosti. V praxi to znamená, že snížení hodnocení může žadatel zapříčinit například tím, když kreditní kartou uhradí nákup automobilu. K takovému nákupu slouží např. účelové úvěry nebo leasingové produkty, nikoli kreditní karty. Stává se také, že žadatelé používají k financování bydlení spotřebitelský úvěr namísto hypotéky. Nejen, že zbytečně využívají dražší způsob financování, ale podstatný rozdíl je i v době splatnosti takového úvěru.

Co dělat a jak se chovat, aby se hodnocení zlepšovalo?

Celkový počet kontraktů

Starost o celkové portfolio kontraktů je jedním ze zásadních pravidel k tomu, aby vaše hodnocení rostlo. Pokud potřebujete financovat nahodilé události (např. nové spotřebiče nebo opravu automobilu) je lepší využít úvěrové limity, které již máte sjednané. Dobře poslouží kreditní karta nebo kontokorentní úvěr. Vyhněte se tak novému kontraktu a při pravidelném a včasném splácení vaše hodnocení poroste.

Celkové využití kreditní karty a nesplátkových produktů (kontokorent)

Ukazuje se, že pokud žadatel omezí využívání kreditní karty, promítne se to pozitivně do celkového hodnocení. Tento ukazatel se s růstem hodnocení pojí velmi často a téměř vždy figuruje jako jeden z činitelů při výrazném zlepšení hodnocení. Konkrétněji se vyplatí sledovat i to, do jaké míry využíváte kreditní limit. Snažte se jej nečerpat celý a používat kartu na menší nákupy. Pokud kreditní kartu použít chcete nebo musíte, snažte se dluh vyrovnat v co nejkratším čase.

Zkušenost spotřebitele s úvěrovými produkty

S rostoucím průměrným věkem úvěrových produktů poroste i vaše úvěrové hodnocení. Zvláště pokud je vaše hodnocení nižší a chcete ho zlepšit, snažte se věk úvěrových produktů nezkracovat tím, že otevřete nový úvěrový účet a starý vyrovnáte. Opět je na místě zvážit, zda aktuální potřeby nebudou mít neblahý vliv na budoucí plány.

Včasné platby a konstantní snižování zůstatkové dlužné částky

Platební morálka spotřebitele je při výpočtu hodnocení velmi výrazným ukazatelem. Pro zvýšení hodnocení je dobrá platební morálka nevyhnutelnou součástí chování. Nízké hodnocení velmi pravděpodobně zvýšíte včasnými platbami a v kombinaci se zlepšením i dalších ukazatelů může vést i k výraznějšímu zlepšení.

Naopak, pokud je hodnocení spotřebitele už vyšší, s největší pravděpodobností na své platební morálce nemá co vylepšovat. Z dlouhodobého hlediska pak lze dosáhnout dobré platební morálky snížením celkového zbývajicího dluhu. Tento ukazatel má vliv na zvýšení hodnocení napříč celou jeho škálou. Proto si před otevřením nového úvěrového produktu vždy dobře zanalyzujte svou finanční situaci a ujistěte se, že se splácením svého závazku nebudete mít žádný problém.

Mix úvěrových produktů

Samotná skladba úvěrového portfolia má většinou na změnu hodnocení menší vliv. Podstatné je, aby finance z jednotlivých typů úvěrů byly správně alokovány a využívány pro ty účely, pro které jsou určeny. Pokud potřebujete financovat nákup nemovitosti, využijte hypoteční úvěr nebo úvěr ze stavebního spoření.

Dobrou sluhou vám může být kreditní karta. Pro překlenutí krátkodobého finančního nedostatku nebo v případě mimořádných nutných výdajů můžete využít svůj kreditní limit. Tím se vyhnete tomu, že by na vaše jméno byla vystavena nová úvěrová smlouva. Musíte si ovšem vždy být jisti, že půjčku budete schopni splácet.

Speciální případy

Nepřesné informace ve výpisu

Váš výpis z registrů hraje klíčovou roli, pokud jde o hodnocení. Informace obsažené ve výpisu mají přímý dopad na to, zda vaše úvěrové produkty budou či nebudou schváleny. V případě nepřesných nebo zastaralých informací ve výpisu existuje reálná šance, že se vaše hodnocení změní. Z tohoto důvodu finanční experti doporučují výpisy z registrů pravidelně kontrolovat. Pokud zjistíte, že chybí nějaké informace nebo jsou nepřesné, měli byste zvážit podání žádosti o opravu dat v registrech. Nejlépe elektronicky přes portál kolikmam.cz, který vám umožní komunikovat s registry online a nabízí výpisy za sníženou cenu oproti poštovnímu doručení či osobnímu vyřízení v Klientském centru.

Nedostatek dat pro výpočet hodnocení

Může se stát, že se hodnocení nevypočítá. To se děje v případech, kdy nedisponujeme ve výpisu z registrů dostatečným množstvím informací o osobě žadatele. Například všechny vaše dluhy máte pouze z pozice ručitele. Nebo informace o vás v registrech nejsou žádným věřitelem aktualizované minimálně 9 měsíců po sobě jdoucích nebo jste prostě příliš novým dlužníkem, který si ještě žádnou úvěrovou historii nevybudoval, a tak jej není možné hodnotit. Tedy pokud jste si balíček #Kolikmam365 zakoupili a hodnocení není poskytnuto, důvodem může být nedostatečné množství informací.